

Pedagogisch beleidsplan

Peuteropvang De Optimist

Schooljaar 2025-2026

Herzien juli 2025

Inhoud

1 Inleiding.....	2
Locatie informatie	4
Visie van kindcentrum Het Baken	5
Visie van peuteropvang De Optimist	10
2. Verantwoorde Kinderopvang	12
Emotionele veiligheid.....	12
Persoonlijke competenties.....	15
Sociale competentie.....	20
Normen en waarden	20
3. Visie op VVE.....	24
Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken	24
Mentorschap.....	24
Volgen en signaleren.....	24
Warme overdracht.....	25
Aansluiting met groep 1/2	26
Externe contacten/ondersteuning	26
Ouderbetrokkenheid en contact.....	26
Ouderraadpleging	28
Bijlage 2: Praktische informatie.....	29
Afwezigheid.....	29
Extra dagdelen	29
Suggesties en klachten	29
Veiligheidsprotocollen	29
Vierogen principe	29
Verlaten stamgroep en locatie.....	29
Privacy en KidsKonnnect	30
Bijlage 3: Deskundigheidsbevordering in de kinderopvang	31
Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK)	31
Inzet beleidsmedewerker Kinderopvang	31
Inzet Pedagogisch coach	32
Inzet Pedagogisch coach VVE	33
Inzet Pedagogisch coach VE (peildatum 01-01-2023)	33
Medewerkers in opleiding en stagiaires	36
Vrijwilligers	37
Verwijzingen	

1 Inleiding

Voor u ligt het Pedagogisch beleid van peuteropvang De Optimist. De peuteropvang is onderdeel van Kindcentrum Het Baken. Wij bieden op kindcentrum Het Baken een plek aan kinderen van 2 t/m 13 jaar. Medewerkers van de basisschool, de peuteropvang en de voor- en naschoolse opvang, werken integraal samen als één pedagogisch team. Op deze manier kunnen wij voor kinderen een doorgaande lijn bieden van de peuteropvang naar het onderwijs. Kindcentrum Het Baken wordt ondersteund door het Tabijnbestuur. Tabijn verzorgt onderwijs op 22 basisscholen in Noord-Holland. Bij 10 scholen biedt Tabijn kinderopvang aan in eigen beheer.

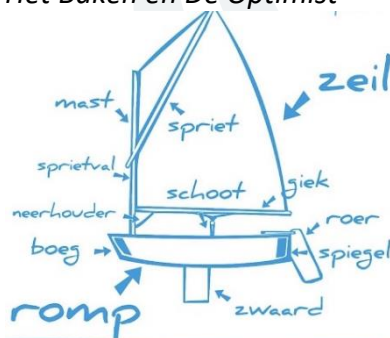
Het doel van dit beleidsplan is om de pedagogische visie voor iedereen duidelijk te maken. Met dit beleidsplan geven wij inzicht in de kwaliteit, de visie en de pedagogische uitgangspunten van peuteropvang De Optimist.

Het laat zien hoe wij werken met kinderen. Het geeft duidelijkheid over wat ouders van ons mogen verwachten en waar wij voor staan. Voor de pedagogisch medewerkers vormt dit beleidsplan het uitgangspunt van de beroepshouding en het (pedagogisch) handelen.

Voor de peuters betekent het pedagogisch beleidsplan een betrouwbare en herkenbare aanpak. De kwaliteit wordt gewaarborgd ten aanzien van de opvoeding van de peuters tijdens de opvang. Voor de ouders betekent het vastleggen van het pedagogisch beleidsplan, dat het pedagogisch beleid toetsbaar is en er gemakkelijker over gecommuniceerd kan worden. Dit beleidsplan, waarin de pedagogische kwaliteit genoemd staat, zal daarbij een hulpmiddel zijn.

Een pedagogisch beleidsplan is nooit 'af'. Nieuwe ervaringen en inzichten met betrekking tot de ontwikkeling van kinderen en de begeleiding daarin, zijn voor directie, intern begeleider, medewerkers en ouders reden om dit beleidsplan op regelmatige basis kritisch te bekijken en indien nodig aan te passen. Een pedagogisch proces zien wij dan ook als een actief en voortdurend vernieuwingsproces.

Het Baken en De Optimist

Een baken of baak is een merkteken dat bedoeld is voor scheepvaart om veilig te kunnen navigeren. Binnen ons kindcentrum bieden we kinderen een plek om zichzelf te ontwikkelen binnen onze veilige muren. Een optimist is een kleine zeilboot voor jonge kinderen waarin ze zelfstandig leren de boot te besturen. In ons kindcentrum met een sterke visie op eigenaarschap over de eigen ontwikkeling middels 'Het leren zichtbaar maken' zit het kind zelf aan het roer en bepaalt mede de koers. Als kapitein

van de eigen boot bedient het kind het zwaard en de zeilen en daarmee hoe hard het gaat. En verschillen in tempo mogen er zijn. Op ons kindcentrum ben je dus de kapitein van je eigen zeilboot, in het warme en veilige licht van Het Baken.

Locatie informatie

Kindcentrum het Baken bevindt zich op Bovenweg 68 in Sint Pancras. Kindcentrum Het Baken bestaat uit: basisschool het Baken, peuteropvang De Optimist en vso en bso De Kapitein. De peuteropvang heeft een eigen ingang en groepsruimte. Verder maakt de groep gebruik van het naastgelegen speelleerplein en het speellokaal. De peuteropvang maakt gebruik van het schoolplein van de groepen 1, 2 en 3, met speelmateriaal gericht op de leeftijd van 2 tot 4 jaar.

Groepsinformatie

Op De Optimist bieden we Voorschoolse Educatie. De peuteropvang is een gemengde groep, toegankelijk voor kinderen met een VVE-indicatie en kinderen zonder een VVE-indicatie. De kinderen worden begeleid door twee pedagogisch medewerkers (pm'ers). De opbouw van de groep is in het volgende schema weergegeven.

Naam Groep	Leeftijdsofbouw	Maximaal Aantal Kinderen	Aantal PM'ers	Openingsdagen	Openingstijden
De Optimist	2 tot 4 jaar	16	2	Ma,di,woe,do,vrij	8:30 – 12:30

De Optimist is 40 weken per jaar geopend en sluit zoveel mogelijk aan op de schoolvakanties van het Baken. Voor kinderen met een VVE-indicatie bieden we plek voor 4 dagdelen per week, 4 uur per dag. Op deze manier geven we vorm aan het totaal van 960 uur Voorschoolse Educatie, welke verplicht is vanaf augustus 2020 (16 uur per week, 40 weken per jaar, gedurende 1,5 jaar).

De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Wij hebben met elkaar afgesproken dat de mannelijke collega's niet meegaan naar het toilet met de kinderen die moeten plassen of moeten omkleden. Dat dit gedaan wordt door de vrouwelijke collega's. Indien er echt geen mogelijkheid is dat een vrouwelijke collega het kind kan helpen zullen wij vanuit de gang het kind helpen met vertellen wat het kind moet doen.

Inschrijving voor kindcentrum het Baken

Kinderen die als peuter op tweejarige leeftijd bij ons starten, stromen veelal door naar onze basisschool. Voor deze doorstroming is een inschrijving nodig voor de peuteropvang én voor de basisschool.

Samenwerking binnen kindcentrum het Baken

Op De Optimist en Het Baken werken we vanuit dezelfde kernwaarden. Binnen De Optimist werken we met de methode Startblokken. Dit programma sluit aan op het programma mijnkleutergroep van de kleutergroepen. Op deze manier zijn kinderen bij de start van de basisschool gewend aan het werken in thema's en vertrouwd met de omgeving en de teamleden van het kindcentrum. De peuters maken ook een deel gebruik van het speelleerplein in de hal, waar zij kunnen spelen en er mogelijkheid is om kleuters hier te ontmoeten. Hierdoor leren de kinderen elkaar al kennen, wat sociaal/emotioneel bijdraagt aan een prettige overgang naar het onderwijs. Medewerkers van de basisschool en de peuteropvang werken samen als één team van professionals, die werken vanuit hun eigen expertise. De intern begeleider voert overleg met de pedagogisch medewerkers over de ontwikkeling van de peuters. Deze samenwerking zorgt ervoor dat we goed kunnen aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen en hun ondersteuningsbehoeften.

Visie van kindcentrum Het Baken

Kind centrum Het Baken bereidt zich voor op toekomstbestendig onderwijs en opvang, waarbij we aansluiten bij de ontwikkelbehoeften van kinderen. Naast cognitieve vakken geven we structureel aandacht aan de brede ontwikkeling. Wij gunnen onze kinderen een inspirerende en flexibele leeromgeving die aansluit op hun behoeften en op hoe de wereld er vandaag de dag uit ziet. Binnen ons kind centrum wordt creativiteit gestimuleerd en mogen kinderen zelf (spelenderwijs) ontdekken wat zij kunnen en willen leren. Wij zijn in ontwikkeling om dit leren steeds meer zichtbaar te maken, zodat de kinderen begrijpen

waardoor ze successen behalen. Door de inzet van flexibele speel/leerpleinen ontdekken kinderen zelf hoe zij het prettigst leren en wordt de creativiteit versterkt. Met elkaar staan we voor een veilige en vertrouwde omgeving.

Wij willen een kind centrum zijn waar kinderen graag naar toe gaan en waar sprake is van waardering. Van samen spelen en werken, zodat de verbondenheid gezien en gevoeld wordt. Wij vinden het belangrijk dat ieder kind de eigen talenten ontdekt en hierdoor een positief zelfbeeld ontwikkelt. Wij stimuleren zelfredzaamheid, omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen zelfstandig en onafhankelijk worden, zodat zij zich later staande kunnen houden in een maatschappij waarin ze soms geconfronteerd worden met onzekerheden. Wij vinden het belangrijk om onze kinderen te helpen het zelfvertrouwen te versterken en keuzevrijheid te bieden om; te ontdekken, fouten te maken en hierdoor een persoonlijke (leer)stijl te ontwikkelen.

Ons motto: Leef, speel, leer en geniet!

Gezonde school

Onze school heeft in juni 2019 het vignet Gezonde School behaald. Met het vignet Gezonde School laten wij zien dat onze school voldoet aan de kwaliteitscriteria die zijn opgesteld door deskundigen. Wij zijn trots op dit behaalde resultaat! Zo zorgen we voor actieve en gezonde leerlingen, een veilige schoolomgeving, een fris klimaat én hebben we aandacht voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de leerlingen. Dit vinden wij belangrijk, omdat het allemaal bijdraagt aan een gezondere leefstijl, betere schoolprestaties en minder schooluitval. Onze school heeft bovendien speciale aandacht voor het themacertificaat VOEDING. Hiervoor zetten we de volgende activiteiten in:

GEZONDE
SCHOOL

het Nationaal ontbijt
het Koningsontbijt
het EU-schoolfruit

Kernwaarden

VOORUITGANG

Onze belofte is dat de leerlingen op kind centrum Het Baken optimaal ontwikkelen door spelen en leren en het beste uit zichzelf halen met het oog op een succesvolle vervolgstap naar de toekomst. Cognitieve ontwikkeling, sociaalemotionele ontwikkeling en de brede ontwikkeling (zoals cultuur en creatieve vakgebieden) waarbij kinderen andere talenten bij zichzelf ontdekken, maken daar deel van uit. De kerndoelen voor het basisonderwijs

gebruiken wij als uitgangspunt voor ons lesprogramma. Door het gericht geven van feedback, bieden van ondersteuning op maat, het bevorderen van samenwerken en thematisch leren dagen we de leerlingen uit om eigenaar te worden van het eigen leerproces. Dit willen we bereiken door leerlingen flexibel te groeperen, waarbij kinderen meer maatwerk krijgen en zelf hun doelen leren stellen. Daarnaast worden kinderen meer eigenaar door het ontvangen van procesgerichte feedback en het voeren van kind gesprekken. De kinderen leren het leerproces zichtbaar te maken voor zichzelf, zodat zij leren wat helpende factoren zijn om verder te ontwikkelen en zichzelf te verbeteren. Dit doen wij vanuit het gedachtegoed van J. Hattie op 'Visible Learning' (2009) waarbij we rekening houden met het effect van het leerkracht handelen op het leren van de leerlingen naast de executieve vaardigheden die nodig zijn om tot leren te komen.

CREATIEF

In een wereld die zo snel verandert moet je flexibel zijn. Mee kunnen bewegen. Creativiteit is daarbij ontzettend belangrijk, omdat het verschillende vaardigheden ontwikkelt in hun schoolloopbaan, die zij later kunnen inzetten in de maatschappij. Creativiteit is onder andere het creëren van dingen. Dat kan het maken van een tekening zijn, het spelen van een lied op een instrument, het verzinnen van een dansje of het schrijven van een verhaal. Creativiteit is overal om ons heen. Alles is immers al een keer bedacht.

We creëren muziek als we met de hele klas een lied aan het spelen zijn met bijvoorbeeld 'boomwhackers'. Ondertussen leren kinderen hoe zij omgaan met het oplossen van complexe problemen. Door creatief te denken kun je in problemen juist kansen zien. Het bekende 'out of the box' denken. Creativiteit is niet alleen essentieel in creatieve vakken maar ook bij cognitieve vakken, zoals taal en rekenen. Op deze manier bevordert creativiteit nieuwsgierigheid, intuïtie, fantasie, kritisch denken, onderzoeken en het maken en verbeteren van ideeën en opdrachten.

ONTDEKKEN

Wij vinden het belangrijk dat; kinderen spelen, zelf dingen uitzoeken en ontdekken, dingen maken en vooral zelf doelen stellen en ideeën bedenken.

Jonge kinderen leren door te ontdekken, oefenen en imiteren. Spel is het begin van leren. Spel helpt jonge kinderen hun kennis over de wereld en hun handelingsmogelijkheden uit te breiden. Door spel zijn jonge kinderen intens betrokken, mede door de herhaling van de activiteiten. Naarmate het kind ouder wordt, ontdekt het steeds meer de eigen talenten. En wij zien alle talenten als even waardevol, want ook de kleine talenten zijn groots in de context van het kind. Het talent van uw zoon/ dochter om mooie Lego-bouwwerken te maken is niet minder waard dan het tennistalent van een klasgenoot die in het regionale selectieteam zit. Misschien wordt uw kind door het bouw talent later wel een heel goede aannemer, architect of stedenbouwkundige. Wij moedigen de kinderen aan deze

ontdekkingsreis samen aan te gaan en te motiveren om onderzoekend en doelgericht te werken aan deze vaardigheden.

ERKENNING

Het gevoel gezien te worden, waardering en begrip te krijgen is een van onze basisbehoeftes als mens. Ieder kind en medewerker doet ertoe binnen ons kindcentrum. We benaderen elkaar vanuit een waarderend perspectief. Een kind erkennen gebeurt in drie stappen: kennen, herkennen en het serieus nemen van gevoelens. Wij leren kinderen kennen door actief te observeren (kijken en luisteren). We staan in de ochtend klaar om iedereen te begroeten. We accepteren en respecteren de gevoelens van de kinderen en nodigen hen uit hierover te praten.

STRUCTUUR

Op Het Baken creëren we een veilige leeromgeving door te werken met de gedragsverwachtingen volgens de vijf competenties voor sociaal emotioneel leren. Dit zijn: besef van zichzelf, zelfmanagement, besef van de ander, relaties hanteren en keuzes maken. Om een duidelijke structuur in onze klassen aan te bieden, wordt gebruik gemaakt van het IGDI-model. Dit model zorgt voor een vaste structuur in de les, waardoor de leerkracht voorspelbaar is voor de kinderen en biedt de mogelijkheid tot maatwerk bij instructies. Daarnaast kunnen coöperatieve werkvormen ingezet worden om de samenwerking tussen leerlingen te stimuleren.

VERBONDEN

Voor de ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat scholen en ouders als partners samenwerken bij hun pedagogische taken. Onder dit partnerschap verstaan we: een proces waarin school en ouders elkaar wederzijds ondersteunen en waarin ze proberen hun bijdrage aan de opvoeding van het kind op elkaar af te stemmen. Dit om het leren, de motivatie en de ontwikkeling te bevorderen. De samenwerking met ouders is van belang voor alle leerlingen en moet onderdeel zijn van algemeen schoolbeleid. Het Baken is een kindcentrum voor kinderen van 2 tot 13 jaar. De medewerkers van onderwijs en opvang werken nauw samen als één pedagogisch team. Er is een doorgaande lijn in de pedagogische aanpak en de observaties van de leerlijnen. Aan de hand van de gesprekkencyclus over de voortgang van uw kind(eren) wordt de ontwikkeling van de kinderen besproken en in kaart gebracht.

Visie van peuteropvang De Optimist

Peuters zijn van nature nieuwsgierig aangelegd. Vanuit de basis van veiligheid en vertrouwen helpen en stimuleren wij het kind om zich spelenderwijs te ontwikkelen. Wij proberen het kind kennis en vaardigheden bij te brengen die het nodig heeft om zich als individu en als lid van de groep te ontplooien. Al spelend ontwikkelen peuters in eigen tempo. Het is daarom heel belangrijk dat zij plezier hebben in dit spelen. De belevingswereld van het kind staat centraal. Wij willen meer doen dan een kind goed en veilig opvangen. Wij zorgen ervoor dat kinderen in de peuteropvang op een prettige en uitdagende manier de dag doorbrengen in een speelse, vrolijke en kindvriendelijke omgeving. Wij bieden een plek waar het kind op een verantwoorde wijze wordt verzorgd, beschermd, aandacht krijgt, bekende gezichten ziet, veilig is en zich op het gemak voelt. Het is een plek waar het kind zich actief kan ontwikkelen, samen met andere kinderen.

Wij gaan ervanuit dat een kind van nature de drang in zich heeft om zich, ieder op zijn eigen wijze en tempo, te ontwikkelen. In hoeverre de ontwikkeling van een kind echter optimaal zal verlopen is afhankelijk van diverse factoren, zoals:

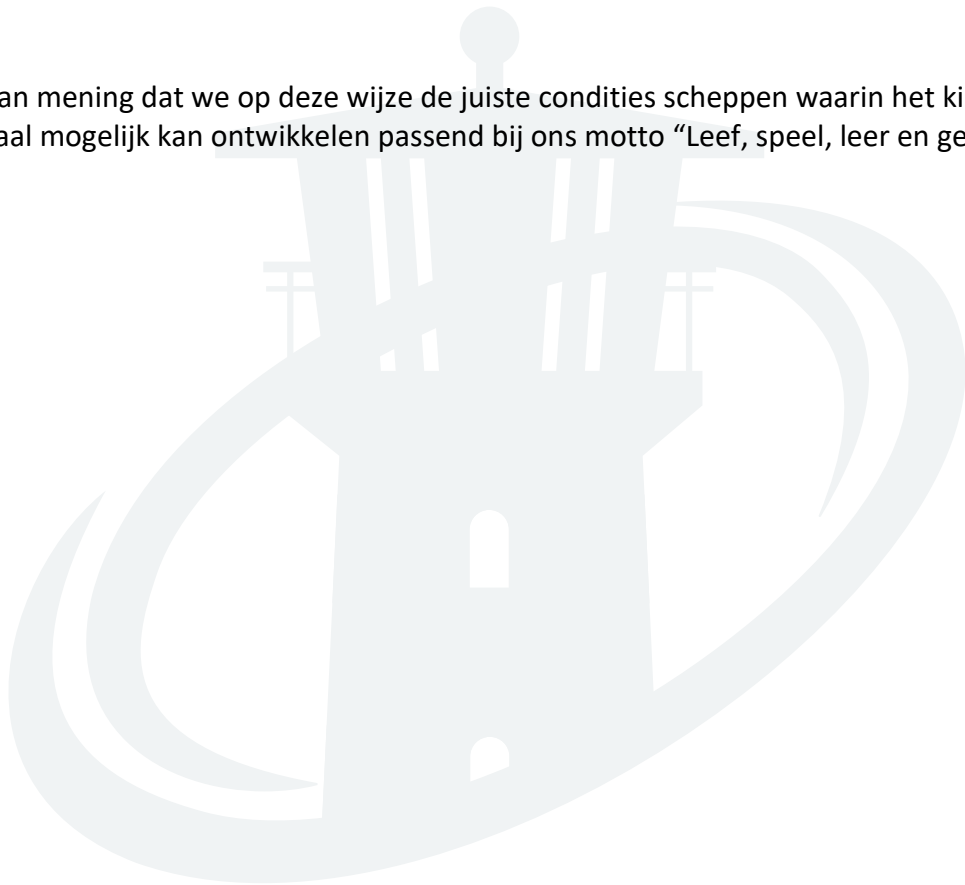
- de aanleg en het temperament van het kind
- de leefomgeving van het kind
- de relatie van het kind met de directe opvoeders
- de sociale contacten met andere volwassenen en kinderen in de directe omgeving van

het kind.

Wij vinden het onze verantwoordelijkheid om binnen ons kindcentrum een klimaat te scheppen waarin het kind:

- zichzelf kan en mag zijn binnen een gezonde leefomgeving
- zich veilig en vertrouwd kan voelen door onze positieve benadering
- uitgedaagd en gestimuleerd wordt (met het oog op de brede ontwikkeling van het kind)
- ontdekt dat het zelf dingen kan krijgen en de eigen talenten ontdekt
- de mogelijkheid wordt geboden tot het aangaan van relaties met andere kinderen (van verschillende leeftijden) en volwassenen.
- wij vinden samenwerking met de ouders onmisbaar in het volgen van de ontwikkeling van het kind

Wij zijn van mening dat we op deze wijze de juiste condities scheppen waarin het kind zich zo optimaal mogelijk kan ontwikkelen passend bij ons motto “Leef, speel, leer en geniet!

2. Verantwoorde Kinderopvang

Naast onze visie op peuteropvang zijn ook de pedagogische basisdoelen uit de wet Kinderopvanguitgangspunt voor het pedagogisch handelen op De Optimist. Onderstaande uitgangspunten zijn daarom in ons beleid verwerkt.

- Het bieden van emotionele veiligheid.
- Het bevorderen van de persoonlijke competentie.
- Het bevorderen van de sociale competentie.
- Het bevorderen van de morele competentie, de overdracht van normen en waarden

Emotionele veiligheid

De basis om zich te goed te kunnen ontwikkelen, is dat jonge kinderen zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt, staat het niet open voor spelen en kan het zich niet ontwikkelen. Het gevoel van veiligheid voor de kinderen wordt op De Optimist bepaald door de pedagogisch medewerkers, de ouders, de organisatie van de groep en het contact met de andere kinderen. Verder is het belangrijk dat de ruimte veilig is. De inrichting en het speelmateriaal van De Optimist is speciaal afgestemd en ingericht voor de leeftijd van 2 tot 4 jaar. In het Veiligheid- en Gezondheidsbeleid zijn regels en afspraken uitgewerkt, gericht op hygiëne en hoe wij omgaan met grote en kleine risico's. In het vervolg van deze paragraaf werken we uit hoe we emotionele veiligheid bieden aan de kinderen.

Pedagogisch handelen

Veiligheid en geborgenheid ontstaan niet zomaar. De pedagogisch medewerkers geven een kind de tijd en de ruimte om zich op zijn/haar gemak te voelen op De Optimist. Het contact met de ouders vinden wij zeer belangrijk. Elk dagdeel start met een inloop, waarbij het mogelijk is dat de ouders een spelletje kunnen doen met hun kind, zodat het afscheid nemen op vloeiende wijze verloopt. Wij bieden veiligheid door kinderen persoonlijke aandacht te geven. Pedagogisch medewerkers gaan met elk kind een persoonlijke relatie aan en gaan op een positieve, ondersteunende manier met de kinderen om. Pedagogisch medewerkers moedigen de kinderen aan en geven hen complimentjes. Erkenning is een belangrijke kernwaarde binnen ons kindcentrum. Wij houden scherp in de gaten hoe de kinderen zich voelen en weten hoe daarop ingespeeld kan worden.

Ook tonen pedagogisch medewerkers respect voor de autonomie van kinderen. Zij verwoorden bijvoorbeeld de gedachten en ideeën van de kinderen. Ook geven ze hen waar mogelijk keuzemogelijkheden en helpen de kinderen om dingen zelf te doen. Zij geven de kinderen ruimte om hun gang te gaan.

Vaste gezichten

Binnen De Optimist zijn twee vaste pedagogisch medewerkers werkzaam, die beiden op meerdere dagdelen aanwezig zijn. Door gebruik te maken van twee vaste gezichten, wordt

het gevoel van veiligheid van de kinderen vergroot. De pedagogisch medewerkers kennen alle kinderen goed, zij kennen hun namen en bijzonderheden, en observeren op dezelfde wijze. Kinderen voelen zich veilig en vertrouwd bij de vaste gezichten. Alleen bij verlof of ziekte kan het gebeuren dat een vast gezicht afwezig is. In dit geval wordt een vast gezicht vervangen door een gekwalificeerde medewerker uit de flexpool van Tabijn.

Wennen

De peuter en ouders(s)/verzorger(s) moeten wennen aan een nieuwe situatie. Voor veel kinderen is De Optimist de eerste plek waar het een dagdeel doorbrengt zonder ouder of andere vertrouwde verzorger. Voor de ouder/verzorger kan het ook moeilijk zijn om de peuter achter te laten. We vinden het belangrijk dat kind en ouders zich welkom voelen en dat het kind op een veilige manier went. Een ontspannen relatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers helpt het kind om de overgang van thuis naar De Optimist zo prettig mogelijk te laten verlopen. Daarom wordt vanaf de eerste kennismaking gewerkt aan een goede samenwerking tussen ouders en de pedagogisch medewerkers.

We zorgen voor een overgangsfase waarin het kind kan wennen aan de groep. Dit doen wij het liefst op een tijdstip tijdens de opvanguren direct bij de start van de dag. U bent een uur welkom om samen met uw kind kennis te maken met de dag-structuur van de groep, de kinderen en de activiteiten. Het kind wordt uitgenodigd om mee te doen, indien hij/zij dat wil. Indien het kind zich na deze ochtend vertrouwd genoeg voelt, is de ouder de keer erna niet meer aanwezig. We bekijken per situatie wat past in deze 'wenfase' en denken hierin flexibel mee. Het is wel de bedoeling dat het uur samen wennen in enkele keren wordt afgebouwd, zodat uw kind zelfstandig leert functioneren in de groep.

In deze tijd waarin we de maatregelen van het RIVM omtrent Covid19 volgen, houden ouders zich aan de triage binnen het kindcentrum. Ouders houden voldoende afstand tot de pedagogisch medewerkers en de andere kinderen in de groep.

Ook tijdens de dagelijkse haal- en brengmomenten, tijdens het wennen maar natuurlijk ook daarna, is er tijd om in gesprek te gaan. Mondelinge overdracht van informatie tussen ouders en pedagogisch medewerkers is namelijk essentieel. We informeren ouders niet alleen over alle belangrijke gebeurtenissen van de peuteropvang, maar ook over de verzorging, belevenissen en het welbevinden van het kind. Uitwisseling van informatie draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Indien gewenst worden er momenten gepland voor telefonisch contact over het welbevinden van het kind in de groep.

Dagritme en routines

Om het gevoel van veiligheid te vergroten is het dagritme van de peuteropvang elke dag hetzelfde. Op deze manier weten de kinderen wat zij kunnen verwachten en maken we de ochtend voorspelbaar. Elk dagdeel starten we met een inloop. Kinderen kunnen met hun ouder een activiteit doen of met andere kinderen spelen. De pedagogisch medewerkers nemen de tijd om van de ouder te horen hoe het met het kind gaat. Daarna begeleiden de

pedagogisch medewerkers het kind bij het afscheid nemen van hun ouder. Eén van de pedagogisch medewerkers neemt dan de tijd om met de kinderen een activiteit te doen, terwijl de andere pedagogisch medewerker de tijd heeft om ouders te woord te staan. Daarna wordt er afscheid genomen en starten we met het programma. Dit programma wordt zichtbaar gemaakt door de dagritmekaarten, zodat de dagindeling voor de kinderen inzichtelijk is. Hieronder vindt u een voorbeeld van de dagstructuur in onze peuteropvang.

Dagstructuur		
08:20 – 08:30	Inloop en afscheid ouders	Kinderen komen binnen en worden begroet door de pedagogische medewerkers. In het lokaal kunnen ze kiezen voor verschillende activiteiten om mee te spelen. Ouders nemen bij de deur of nadat hun kind is gaan spelen afscheid.
08:30 – 08:45	Dagstart in de kring	Dagritmekaarten, het weer, introductie van de activiteiten
08:45 – 09:30	Activiteiten en spel	Activiteiten als: verven, plakken, tekenen, bouwen, puzzelen, etc. Activiteiten gericht op de brede ontwikkeling van kinderen / taal- en rekenactiviteiten Spel binnen thema's: in de hoeken, op het speelleerplein of in het speellokaal
09:30 – 10:30	Vrij spel / buitenspelen	Op het speelplein is een grote zandbak met toebehoren, zijn er steppen, fietsjes, etc. Bij slecht weer wordt er binnen gespeeld, gedanst of gegymd.
10:30 – 11:00	Eten en drinken	De kinderen krijgen een beker water aangeboden en verschillende soorten fruit of groente.
11:00 – 11:50	Activiteit en spel	Spel binnen thema's: in de hoeken, op het speelleerplein of in het speellokaal
11:50 – 12:05	Voorlezen	Vast moment op de dag om een verhaaltje voor te lezen in grote of kleine groepen.
12:05 – 12:20	Afsluitende kring	Jassen aantrekken en tassen pakken en samen de dag afsluiten in de kring.
12:20 – 12:30	Ophalen	Met mondelinge overdracht aan ouders

Vanaf 12:20 uur lopen de pedagogische medewerkers met de kinderen naar buiten. De pedagogisch medewerkers nemen de tijd voor mondelinge overdracht.

Thematisch werken; samenwerking in onderwijs en opvang.

Activiteiten worden in thema's aangeboden die aansluiten bij de thema's van groep 1/2. Elk thema duurt enkele weken. Dit geeft kinderen veel duidelijkheid en structuur. Het werken

met thema's zorgt ervoor dat kinderen gedurende langere tijd met eenzelfde onderwerp bezig kunnen zijn. Op deze wijze is het mogelijk steeds meer diepgang aan het thema te geven en het draagt positief bij aan de taalverwerving. Er is een structurele samenwerking en overleg over de thema's en het spel binnen onderwijs en opvang. De monitoring van de samenwerking en het overleg wordt gecoördineerd door de onderbouw coördinator. Bij de activiteiten maken we veel gebruik van diverse routines die ook de voorspelbaarheid voor de kinderen vergroten, zoals liedjes wanneer het tijd is om op te ruimen of te luisteren. Ook hier is afstemming met de werkwijze, communicatie en de dagstructuur van de kleutergroepen. Dit maakt de overgang van peuter naar kleuter meer vloeiend, doordat de kinderen op dezelfde wijze worden aangesproken.

Persoonlijke competenties

Wij bevorderen de wijze waarop kinderen spelenderwijs worden uitgedaagd in de ontwikkeling van hun motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Door de inzet van het spel/leerplein en materialen die aansluiten bij de zone van naaste ontwikkeling (Vygotsky, 1978), leren de kinderen steeds zelfstandiger te functioneren in een omgeving waarin de samenstelling van kinderen op het plein verandert. Binnen de persoonlijke competenties richten wij ons op: veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Dit sluit aan bij onze visie op ontdekken en creativiteit binnen de leerkuil van het jonge kind (Nottingham & Nottingham, 2020). Kinderen krijgen de mogelijkheid om vaardigheden te leren en zelfvertrouwen op te bouwen, waarbij wij hen leren dat je niet faalt als je fouten maakt, maar dit een mooi leermoment is.

Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden. Door veel uit te proberen en veel te oefenen, ontdekt een kind de eigen mogelijkheden. Ieder kind wil graag ontdekken en spelen, dat hoort bij het opgroeien. Hoe meer kans een kind krijgt om te ontdekken, hoe beter en breder het kind zich kan ontwikkelen en hoe beter het kind zich later zelfstandig, creatief en onafhankelijk kan gedragen. Binnen ons kindcentrum zorgen wij voor goede begeleiding tijdens het spel, door mee te spelen en te observeren.

Pedagogisch handelen

Binnen De Optimist werken wij met het VVE-programma Startblokken. Dit programma richt zich de aansluiting bij de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van jonge kinderen. Uitgangspunt is een breed aanbod, gericht op de interesses en ontwikkelingsbehoefte van het kind.

Het programma Startblokken sluit aan op het programma mijnkleutergroep dat in de kleutergroepen van Het Baken gebruikt wordt. Beide programma's zijn integraal en speels opgebouwd rondom thema's. Er wordt met Startblokken en mijnkleutergroep spelenderwijs gewerkt in een doorlopende lijn naar groep 3.

Cognitieve ontwikkeling

Kinderen leren door middel van interactie, spel en spelmaterialen en ontwikkelen op deze wijze het denken. Er zijn materialen aanwezig die zijn afgestemd op de verschillende ontwikkelingsgebieden zoals: motoriek, sociaal-emotioneel, muzikaal, taal, creativiteit en brede ontwikkeling. Er worden activiteiten uitgevoerd om de cognitieve ontwikkeling te stimuleren, zoals onder andere: het oefenen met kleuren, tellen, benoemen van dieren, benoemen van de dagen van de week. Dit doen wij binnen de context van het gezamenlijke thema met groep 1/2, zodat het leren betekenisvol is voor de kinderen. We stimuleren ouders om met dit materiaal te werken tijdens de inloop.

Taalontwikkeling

Taalontwikkeling is van groot belang voor de totale ontwikkeling van kinderen. Kinderen hebben een uitgebreide woordenschat nodig om te kunnen communiceren, boodschappen over te dragen en om zich te ontwikkelen in de voorschoolse periode en daarna in het onderwijs.

Kinderen leren taal door taal te gebruiken in een authentieke en rijke leersituatie, in interactie met anderen. Daarom krijgen zij op peuteropvang De Optimist veel gelegenheid tot praten met de pedagogisch medewerkers en met elkaar, tot vertellen en vragen stellen. Daarnaast is er een themahoek ingericht waarin het gezamenlijke thema, dat is afgestemd met de kleuterbouw, terugkomt. In de peutergroep en onderbouw werken wij thematisch. In veel achtergrondliteratuur komt het werken met thema's naar voren, omdat het zinvol is voor de ontwikkeling van het jonge kind (Antonissen, 2019). Het spel is door de inzet van thema's meer betekenisvol voor de kinderen. Binnen een thema wordt steeds één onderwerp belicht vanuit verschillende invalshoeken. Hierdoor verwerven de peuters taal binnen de context van het thema.

Taalstimulering wordt niet beperkt tot geplande activiteiten, maar kan de hele dag door plaatsvinden. Goede taalmomenten doen zich bijvoorbeeld ook voor tijdens thematisch werken, dagritmeactiviteiten, het spel en dagelijkse routines (verschonen, eten en drinken, afscheid nemen). Pedagogisch medewerkers benoemen bijvoorbeeld wat zij zien en doen, stemmen hun taal af op het begripsniveau van de kinderen en leggen uit wat er gaat gebeuren. Door communicatie over en weer tijdens het spelen, leren kinderen veel nieuwe woorden en taal. Het spel in de verschillende hoeken en thema's biedt volop gelegenheid tot communicatie tussen kinderen onderling, maar ook tussen pedagogisch medewerker en kind. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in de didactiek van woordenschat.

Motorische ontwikkeling

In de peuterperiode ontwikkelt de motoriek van een kind behoorlijk snel. Voor jonge kinderen is het belangrijk dat ze de ruimte krijgen om te bewegen om motoriek te ontwikkelen.

Wij gaan iedere dag naar buiten, want buitenspelen geeft een heel andere uitdaging voor de motorische ontwikkeling dan binnen, waardoor ze hun eigen mogelijkheden leren

ontdekken. Rennen, springen, graven in het zand... Buitenspelen is niet alleen goed voor kinderen vanwege de frisse lucht, maar er zijn nog veel meer redenen om het kind dagelijks buiten te laten bewegen. Buitenspelen maakt een kind sterker en socialer. Buitenspelen verhoogt de leerprestaties en de cognitieve ontwikkeling.

Daarnaast wordt het spel bevorderd in de speelhoeken in de opvang, het speellokaal en het speel/leerplein in de hal. Wij werken doelgericht aan motorische ontwikkeling door gebruik te maken van verschillende materialen en spelvormen. Op deze manier is er een goede afwisseling in activiteiten voor de peuters. Hierbij wordt het samenspelen en de omgang met elkaar gestimuleerd.

De fijne motoriek ontwikkelt door het maken van gerichte en verfijnde bewegingen. Naarmate een peuter zich ontwikkelt, worden deze bewegingen kleiner en soepeler. We oefenen dit door het vasthouden van een pen, potlood, schaar of lijmkwast. We geven kinderen de ruimte om dit zelf te ontdekken. We stimuleren het kind steeds een stap verder te gaan richting de zone van naaste ontwikkeling. Het leerproces staat voorop en niet het eindresultaat.

Creatieve ontwikkeling

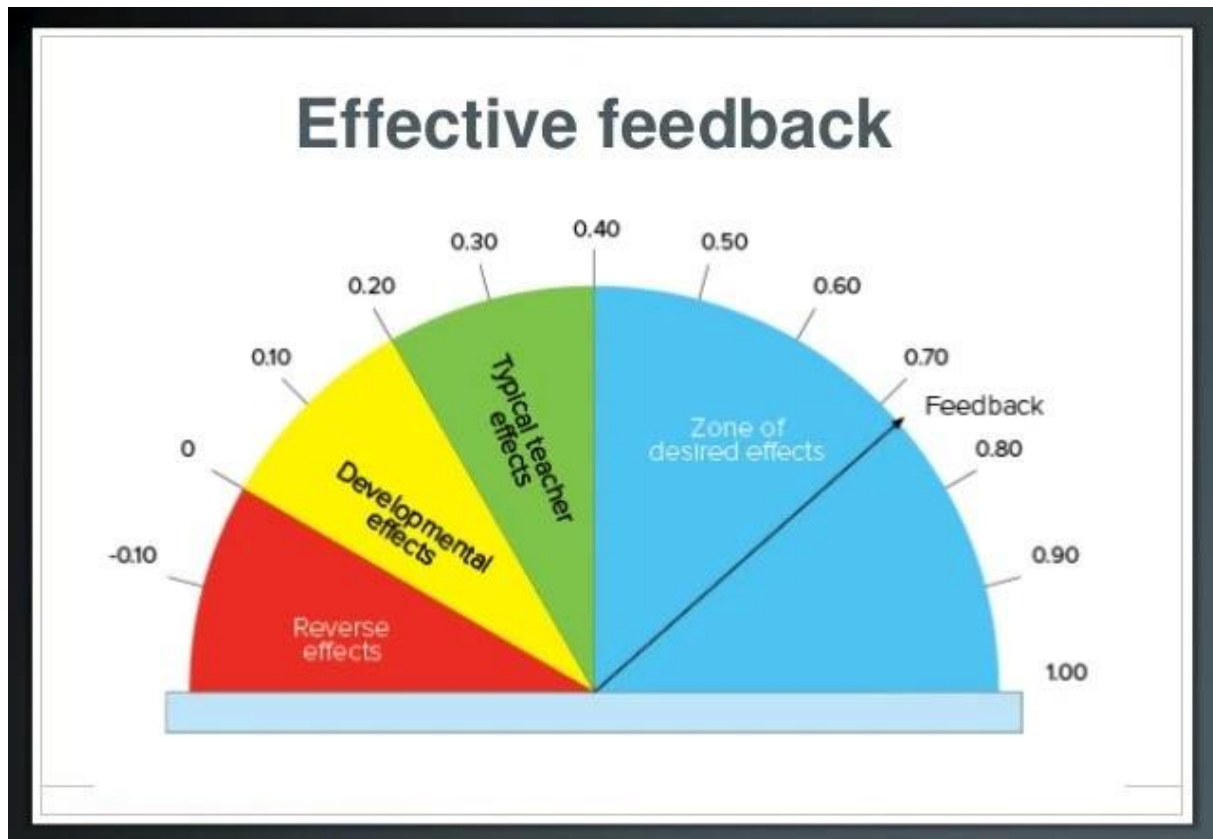
Ook de creatieve ontwikkeling van de kinderen wordt gestimuleerd. Er is een verscheidenheid aan knutselmateriaal aanwezig. De materialen zijn afgestemd op peuters. Ze kunnen experimenteren met materialen zoals verf, papier, potloden, lijm en klei, maar ook met zand. De kinderen krijgen zowel de mogelijkheid om 'vrij' te tekenen of knutselen, als de mogelijkheid om onder begeleiding van een pedagogisch medewerker iets te maken. Muziek is een van de speerpunten van kindcentrum Het Baken. Binnen De Optimist kan er gespeeld worden met kleine muziekinstrumenten, wordt er regelmatig muziek gedraaid en worden er dagelijks liedjes gezongen. Daarnaast wordt er regelmatig gedanst in het speellokaal.

Sociaal emotionele ontwikkeling

Gedurende de peuterleeftijd neemt de sociaal-emotionele ontwikkeling een belangrijke plaats in. Binnen de peuteropvang wordt daar veel aandacht aan besteed. Op het moment dat peuters De Optimist bezoeken, verandert er veel voor hen. Ze moeten zich aan de grenzen en de regels van de groep houden. Het kan ook voorkomen dat ze 'ondergedompeld' worden in een omgeving waarin een voor hen vreemde taal wordt gesproken. Daarbij komt dat ze misschien voor het eerst een paar uur per dag weg zijn van huis. Ze moeten zich losmaken en een plek verwerven binnen de groep.

Uitgangspunt is om kinderen zoveel mogelijk zelfstandig te laten zijn. Hiertoe wordt door de pedagogisch medewerkers een uitdagende leeromgeving gecreëerd met veel aandacht voor geschikte materialen en uitdagende hoeken. Kinderen worden in staat gesteld om keuzes te maken en beslissingen te nemen. De ruimte is uitnodigend voor kinderen en ingedeeld in hoeken die verschillende soorten spel mogelijk maken. De materialen worden zo opgeborgen dat kinderen ze zelf kunnen vinden, gebruiken en weer terugzetten.

Feedback

De kinderen worden gestimuleerd om dagelijkse handelingen, zoals handen wassen, eten en jas aantrekken, zelfstandig uit te voeren. Wanneer kinderen iets zelf doen, belonen we hen door hen te prijzen en aan te moedigen, door het geven van de juiste feedback die motiverend en stimulerend werkt. Op Het Baken hanteren wij de visie van Hattie (2009). Feedback is een krachtig middel met een groot effect op het leren van kinderen. Door dit op de juiste wijze toe te passen, helpen we de kinderen in 'De zone van het gewenste effect' (Hattie, 2009).

Feedback geven wij voornamelijk procesgericht door het proces van het kind te beschrijven in plaats van een compliment te geven op het eindresultaat. Feedback kan op vier verschillende niveaus worden gegeven, waarbij alleen de eerste drie niveaus effectief zijn.

Doelen stellen en succescriteria hanteren

Binnen kindcentrum Het Baken leren wij de kinderen doelgericht te werken en helpen wij hen bij het stellen van de juiste doelen. Dit wordt bij het jonge kind beschreven als: ik kan of ik weet. Ook onze peuters leren de beginselen hiervan, doordat de pedagogisch medewerkers tijdens het spelen en werken benoemen wat de kinderen kunnen en/op weten. De peuters weten beter wat ze leren en worden meer betrokken bij het leerproces. Daarnaast hanteren wij succescriteria op een wijze die bij peuters past. Binnen onze visie op het jonge kind merken wij dat zij zich kritischer leren opstellen ten aanzien van het eigen werk. Een tekening is meer volledig, als vooraf besproken wordt uit elke onderdelen een poppetje bestaat. Het jonge kind leert na te denken over het eigen werk en ontwikkelt een kritische houding. Daarnaast kan de pedagogisch medewerker scherper en gericht begeleiden.

Het leren zichtbaar maken

Hoe maak jij

leren zichtbaar?

Daar vaar je je eigen koers!

het kind. Peuters leren voornamelijk door spelen, ontdekken, vertellen, etc. Dit leren wordt zichtbaar gemaakt, zodat er tijdens het leerproces kan worden aangewezen wat de peuter al kan en ouders (en andere teamleden) inzicht krijgen in wat zij leren op De Optimist. De peuters worden vanaf de start op het kindcentrum al meegenomen in deze visie op spelend leren.

Sociale competentie

Het begrip sociale competentie omvat sociale kennis en vaardigheden. Op De Optimist stimuleren we kinderen om samen te spelen en samen te ontdekken. Hierdoor leert een kind sociale competenties zoals: zich in een ander te verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen en conflicten voorkomen en oplossen. De interactie met leeftijdsgenoten, het onderdeel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Kinderen worden hierbij begeleid door pedagogisch medewerkers, bijvoorbeeld in het verwoorden van wat ze willen en wat niet, of de kinderen uit te nodigen om elkaar te helpen. De pedagogisch medewerkers tonen voorbeeldgedrag, in manier waarop zij omgaan met anderen (kinderen, collega's en ouders).

De ruimte van De Optimist is ingericht om sociaal gedrag te stimuleren. De groep is ingedeeld in hoeken, waarbij kinderen in kleine groepjes samen kunnen spelen. De huishoek nodigt uit tot rollenspellen waarbij het echte leven wordt nagebootst in bijvoorbeeld een keuken en fantasespel, waarbij kinderen gebruik kunnen maken van verkleedkleding. In de hoeken is ruimte om elkaar na te doen of naast elkaar te spelen. Tijdens het spel in de hoeken observeren de medewerkers het spel en stimuleren hen in de ontwikkeling en het samenspel.

Als een kind even geen behoefte heeft aan sociaal contact, mag het zich ook even terugtrekken in een hoek. De leeshoek in de ruimte van de peuteropvang is hiervoor geschikt en ook op het speelleerplein is een rustige leeshoek ingericht, dat lijkt op een huiskamer.

Voor kinderen is het belangrijk om te leren dat niet alles kan en mag en om andere kinderen en hun eigendommen te respecteren. We leren de kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden, maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen leren wij de kinderen hoe ze kunnen functioneren in ons kindcentrum.

Normen en waarden

Het overbrengen van normen en waarden is een belangrijk aspect van opvoeden (Pels, 2004). Daarnaast is het belangrijk dat kinderen zich thuis voelen. In groepsverband maakt het kind kennis met normen en waarden, die zijn gericht op veiligheid, respect voor elkaar en ontplooiingsmogelijkheden. De pedagogisch medewerker heeft hierin een voorbeeldfunctie. Op basis van een goede relatie met de pedagogisch medewerker leert het kind waarden en

normen die buiten de gezinssituatie voorkomen. Vanuit deze veilige startpositie kan het kind de samenleving gaan verkennen.

Kinderen leren in hun eigen gezin regels en afspraken. Ieder gezin heeft eigen gewoontes vanuit een bepaalde overtuiging. Ook in de maatschappij gelden waarden, normen en regels. Op De Optimist willen we kinderen stimuleren om stappen te zetten in de richting van de ontwikkeling tot zelfstandige, sociale en weerbare leden van de samenleving. Daarbij willen we recht doen aan de individuele aanleg en mogelijkheden van het kind evenals aan het samenzijn in de groep. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen we ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel. Dit basisdoel beschouwen we als de kern van de opvoeding.

De Optimist leeft de volgende opvattingen en afspraken na:

Ieder kind mag zichzelf zijn.

Kinderen, hoe jong ook, hebben het nodig om geaccepteerd en serieus genomen te worden en in hun waarde te worden gelaten. Wij gaan ervan uit dat elk kind uniek is en een eigen karakter heeft. We leren de kinderen dat er verschillen zijn en dat dit er mag zijn.

We hebben respect voor elkaar.

Om hier uiting aan te geven leren de pedagogisch medewerkers de kinderen het goed maken na een onenigheid. De achterliggende gedachte is dat kinderen leren het goed te maken, fouten te mogen maken en toe te geven en dat er met weer een schone lei begonnen kan worden. Er hoeft dan niet meer over het voorgaande gepraat te worden. Er wordt ook duidelijk gemaakt door de pedagogisch medewerkers dat wanneer je sorry zegt, de ander zich weer beter voelt en dat jij je daardoor zelf ook weer beter kunt voelen.

We luisteren naar elkaar.

Door te praten met en te luisteren naar elkaar leren kinderen oogcontact te maken, instemmend te knikken en een open houding aan te nemen. Het kind ziet de pedagogisch medewerkers als voorbeeld en neemt dit gedrag over. Jonge kinderen leren door imiteren.

We wachten op ons beurt en we delen het speelgoed met elkaar.

Peuters kunnen nog niet goed delen of op hun beurt wachten bij een spelletje of een ander iets gunnen. Ze hebben nog niet zo door dat anderen ook gevoelens en wensen hebben. Wat ze wel doen, is goed naar elkaar kijken en nadoen.

Tussen de leeftijd van 3 en 4 jaar gaan kinderen echt met elkaar spelen. Ze gebruiken dan hetzelfde speelgoed, houden al een beetje rekening met elkaar en reageren op elkaar. Dat komt doordat het kind opmerkt dat andere kinderen ook wensen en gevoelens hebben. Vanaf ongeveer 3 jaar is het ook mogelijk om spelletjes met regels te gaan spelen. Het moet wel gaan om korte spelletjes met eenvoudige regels, bijvoorbeeld memory of lotto. Bij zulke spelletjes leren kinderen om zich aan de regels te houden, op hun beurt te wachten, rekening te houden met anderen en om te gaan met verliezen en winnen.

We gaan zorgvuldig om met het speelgoed.

Het speelgoed wordt samen opgeruimd in de daarvoor bestemde bakken of in de kasten. Het gebruik van knutselspullen gebeurt alleen onder toezicht van de pedagogisch medewerker en na het beëindigen van het knutselen worden de spullen direct door de pedagogisch medewerker opgeruimd op een veilige plek.

We lopen rustig in de groep en door de gangen.

De kinderen weten dat er ook andere kinderen in het gebouw aan het spelen/leren/werken zijn en dat er rekening wordt gehouden met elkaar.

Wij streven naar een gezonde leefstijl.

Binnen kindcentrum Het Baken werken wij vanuit onze visie op De gezonde school, zie §1.2. Gezondheid is een groot goed en al heel jong wordt de basis gelegd voor een gezonde ontwikkeling en een goede gezondheid. We besteden dan ook aandacht aan gezonde voeding en traktaties. We vragen u als ouders/verzorgers om zo veel mogelijk gezonde traktaties mee te geven indien uw kind trakteert. Het hoeft maar een kleinigheidje te zijn, zoveel eten peuters immers nog niet. Ook buitenspelen en bewegen draagt bij aan een goede gezondheid, daarom zijn we zo mogelijk ieder dag buiten te vinden.

We doen zelf geen deuren open, volwassenen helpen ons hierbij.

Op deze manier weten wij dat de peuters altijd binnen dezelfde ruimte blijven en met wie het kind mee naar huis gaat.

Groepsstructuur

Binnen de groepsstructuur leren kinderen op een open manier kennis te maken met de algemeen aanvaarde normen en waarden, met het oog op een respectvolle omgang met andere kinderen. Om het groepsgevoel voor de kinderen te versterken, maken we gebruik van vaste structuren. Zo start de dag elke dag met een kring. Tijdens de kring worden kinderen welkom geheten, liedjes gezongen en wordt het dagprogramma doorgenomen met behulp van de dagritme kaarten. Voor het eten en drinken wassen de kinderen hun handen. Naast het eten en drinken wordt ook voor het opruimen gezongen als signaal, zodat de kinderen weten wat er van hen wordt verwacht.

3. Visie op VVE

Onze visie op de omgang met kinderen en de pedagogische uitgangspunten die we daarbij hebben geformuleerd (zoals beschreven in het document dat voor u ligt) zijn van toepassing op De Optimist en alle kinderen die de locatie bezoeken. We streven naar **optimale ontwikkelkansen** voor ieder kind. Optimale ontwikkelkansen bieden we door het aanbod op het gebied van taalontwikkeling, motorische ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en rekenontwikkeling op **beredeneerde wijze** vorm te geven, zodat ieder kind een zo goed mogelijke start in groep 1 kan maken. Het aanbod is **spelenderwijs** en het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen staat voorop. Om het aanbod vorm te geven gebruiken we het programma Startblokken, dat ons de mogelijkheid geeft om aan te sluiten op het programma Kleuterplein dat in groep 1/2 van Het Baken wordt gebruikt.

De methode Startblokken werkt met niet met van te voren uitgewerkte thema's. Hierdoor krijgen de pedagogische medewerkers de ruimte om mee te gaan in de interesses van de groep. De ontwikkelingsbehoefte van de kinderen wordt in kaart gebracht door het observatie systeem Mijn Kleutergroep Online. Vanuit deze observaties wordt er gekeken naar de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen en worden hier de thema activiteiten op aangepast. Tijdens elk thema wordt er een thema hoek ingericht bovenop een bestaande hoek en wordt er een verteltafel gecreëerd met verschillende praatplaten boekjes en echte materialen waarmee gespeeld kan worden op de groep.

Aangezien dit pedagogisch beleidsplan is toegespitst op De Optimist, vormt de visie op VVE en de bijbehorende werkwijze de rode draad in dit plan. Voor het gemak geven we in onderstaand overzicht een specifiekere verwijzing naar de onderwerpen die volgens wetgeving beschreven moeten worden. We noemen eerst het onderwerp (a t/m e) en geven vervolgens aan waar informatie over dit onderwerp staat beschreven.

a. de wijze waarop de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,
Zie, met name: • Paragraaf 2.2: Persoonlijke competenties • Paragraaf 2.3: Sociale competentie • Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken, vooral de paragraaf Volgen en signaleren
b. de wijze waarop de ontwikkeling van peuters wordt gevolgd en de wijze waarop het aanbod van voorschoolse educatie hierop wordt afgestemd,
Zie, met name: • Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken, vooral de paragraaf Volgen en signaleren
c. de wijze waarop de ouders worden betrokken bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen,
Zie, met name: • Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken, vooral de paragraaf Ouderbetrokkenheid en contact
d. het inrichten van een passende ruimte waarin voorschoolse educatie wordt verzorgd en het beschikbaar stellen van passend materiaal voor voorschoolse educatie.
Zie: De ruimte loopt als een rode draad door dit plan en komt bij verschillende onderdelen terug, bijvoorbeeld in • Paragraaf 2.2: Persoonlijke competenties • Paragraaf 2.3: Sociale competentie
e. de wijze waarop wordt vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor-en vroegschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor-naar vroegschoolse educatie.
Zie, met name: • Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken, vooral de paragrafen Warme overdracht en Aansluiting met groep 1.

3. Visie op VVE

Bijlage 1: Ontwikkelingsgericht werken

Mentorschap

Om de emotionele veiligheid te waarborgen en goed aan te kunnen sluiten bij de behoefte van elk individueel kind, krijgt elk kind een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die het kind regelmatig ziet en toeziet op het welbevinden van het kind. Bij de start in een nieuwe groep vindt een intake plaats, deze wordt uitgevoerd door de mentor. Tijdens deze intake wordt kennisgemaakt en gevraagd naar het karakter, voorkeuren en eventueel bijzonderheden van een kind. Bij wijziging van de mentor worden de ouders schriftelijk op de hoogte gebracht. De mentor is verantwoordelijk voor het continue volgen van de ontwikkeling van een kind en documenteert dit als dit nodig is. De collega's informeren de mentor natuurlijk ook over bijzonderheden die zij hebben opgemerkt. Ouders worden door de mentor mondeling op de hoogte gehouden van het welbevinden en de ontwikkeling van een kind op de groep door bijvoorbeeld dagelijkse overdracht. Eén keer per half jaar vindt een oudergesprek plaats met de mentor, waarin de ontwikkeling van het kind besproken wordt. De mentor zorgt ervoor dat collega's op de hoogte zijn van de ontwikkeling en welbevinden van een kind, door dagelijkse overdracht en teamoverleggen.

Volgen en signaleren

Pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen zo goed mogelijk in hun ontwikkeling door relevante informatie te verzamelen over de ontwikkeling van het kind. De gegevens worden gebruikt om het kind te stimuleren naar de zone van naaste ontwikkeling. Dit doen wij door het stellen van heldere doelen en succescriteria n.a.v. de observaties en dit zichtbaar te maken op een datamuur. Voor de observatie op het gebied van taal, voorbereidend rekenen, bewegen, fijne motoriek, muziek en sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gebruikgemaakt van het observatie systeem mijn kleutergroep online. Hierbij worden de observaties van de kinderen continu ingevoerd. 1 keer per half jaar worden de observaties geanalyseerd en besproken met de ouders. Deze analyse en het gesprek met de ouders wordt gevoerd door de mentor van het kind. Hierna vindt een analyse plaats van de gegevens en wordt vooruit gekeken naar het aanbod van de komende periode en wordt dit eventueel bijgesteld en/of aangescherpt in samenspraak met de intern begeleider. Bij de start van de peuter wordt er tijdens de intake geïnformeerd naar bijzonderheden of zorgen in de ontwikkeling van het kind.

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind, worden de volgende stappen ondernomen:

- De pedagogisch medewerkers overleggen met elkaar over de vorderingen/ontwikkeling van een kind. Als beiden zorgelijke signalen waarnemen, wordt dit eerst besproken met de intern begeleider en daarna met de ouders. De

pedagogisch medewerkers geven de kinderen ruim de tijd om te wennen op De Optimist en blijven voortdurend met ouders in gesprek om het wennen te bespoedigen. Sommige kinderen hebben daar meer tijd voor nodig dan anderen.

- De pedagogisch medewerkers overleggen met de intern begeleider (ib-er) of er verdere stappen ondernomen moeten worden. Indien nodig wordt een gesprek gepland waarbij ouders, pedagogisch medewerkers en ib-er aanwezig zijn. Tijdens dit gesprek wordt besproken of een externe instantie ingeschakeld moet worden.
- Pedagogisch medewerkers kunnen een kind aanmelden bij de GGD als er zorgen zijn. Als het andere instanties betreft, neemt ib-er of de pedagogisch medewerker contact op.
- Indien er zorgen zijn, maar ouders ondanks meerdere pogingen niet mee willen werken, kan de meldcode gestart worden.

Uiteraard vindt extra ondersteuning altijd plaats in samenspraak met de ouders. In de sociale kaart van het kind centrum is te vinden naar welke jeugdhulporganisaties of Centrum voor Jeugd en Gezin doorverwezen kan worden.

Warme overdracht

De directie, leerkrachten, intern begeleider, onderwijsassistenten en pedagogisch medewerkers van onderwijs en opvang vormen één team met ieder haar/zijn eigen expertise. Onder een warme overdracht verstaan we dat informatie over de ontwikkeling en bijzonderheden, voorkeuren en interesses van een kind bij de overgang naar groep 1/2 binnen het team gedeeld wordt, zodat zo goed mogelijk aangesloten kan worden bij de behoefte van ieder kind en er een doorlopende ontwikkellijn ontstaat. De warme overdracht kan alleen plaats vinden als ouders hiervoor schriftelijk toestemming geven. Tijdens de intake van een kind wordt ouders gevraagd toestemming te geven voor de warme overdracht. Binnen ons kindcentrum betekent de warme overdracht dat medewerkers van de kinderopvang, peuteropvang of buitenschoolse opvang actief informatie over een kind delen met leerkrachten van de groep waar een kind naar toe gaat. Deze warme overdracht gebeurt tijdens teamoverleg of individuele gesprekken tussen bijvoorbeeld leerkracht en mentor. De intern begeleider kan bij deze overdracht aanwezig zijn indien dit nodig is. Als een kind 4 jaar wordt, bespreekt de mentor van de peutergroep eventuele bijzonderheden en de laatste observatie van de ontwikkeling en het welbevinden van een kind met de toekomstige leerkracht. De pedagogisch medewerker doet dit aan de hand van een het observatie- en overdrachtsformulier van Peuterplein. Deze informatie wordt uiteraard ook gedeeld met ouders d.m.v. een overdrachtsrapportage en idealiter zijn zij aanwezig bij het gesprek met de leerkracht. De warme overdracht vindt plaats tussen de 2 en 4 weken voor het kind 4 jaar wordt. Ook vindt een warme overdracht plaats met een medewerker van de buitenschoolse opvang, indien een kind hier gebruik van gaat maken. Door de warme overdracht dragen we bij aan een doorgaande ontwikkellijn van 0 – 13 jaar.

Mocht gekozen worden voor een andere basisschool na De Optimist dan wordt de overdrachtsrapportage (van Peuterplein) aan de ouders meegegeven voor de volgende school. Indien nodig zal dit, na schriftelijke toestemming van ouders, telefonisch worden toegelicht aan de nieuwe school.

Aansluiting met groep 1/2

Aangezien peuteropvang De Optimist een onderdeel is van kind centrum Het Baken verloopt de overgang naar groep 1/2 soepel. Naast de warme overdracht zoals hierboven beschreven zijn er verschillende aspecten die bijdragen aan een soepele overgang:

- De kinderen kennen de leerkrachten van de kleutergroepen, omdat er regelmatig samen activiteiten worden gedaan.
- Door het gebruik van het VVE programma Startblokken zijn de kinderen al bekend met de uitgangspunten, manier van werken en thema's. Ook zijn er diverse herkenbare visuele onderdelen in de klas, denk bijvoorbeeld aan de dagritmekaarten.
- Er worden zoveel mogelijk dezelfde regels en routines, structuren en taal gehanteerd.
- De kinderen zijn al bekend met het gebouw.

Goed wennen in de stap van peuter naar kleuter draagt bij aan een vloeiende overgang. In de laatste twee weken voor de 4^e verjaardag mag het kind enkele dagdelen kennismaken in de nieuwe groep op Het Baken. Deze dagen en de frequentie worden in overleg met de ouders en de leerkracht afgesproken.

Het is wel nodig dat ouders de leerling apart inschrijven via een inschrijvingsformulier op Het Baken, omdat de leerling overgaat van opvang naar onderwijs. In bepaalde gevallen is het mogelijk dat de leerling niet geplaatst kan worden in groep 1/2. Dit kan voorkomen als de school aangeeft handelingsverlegen te zijn. Dit houdt in dat de school niet de zorg kan bieden die het kind nodig heeft. Samen met de ouders wordt dan gekeken wat wel de beste plek voor het kind is.

Externe contacten/ondersteuning

Wanneer blijkt dat een kind meer gerichte begeleiding en ondersteuning nodig heeft, bekijken we in overleg met de ouders en de intern begeleider welke mogelijkheden we kunnen bieden. We proberen daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de individuele behoeften van het kind. In overleg met de ouders zetten we een eventueel vervolgtraject uit. De pedagogisch medewerker en de intern begeleider hebben hierbij een adviserende rol en bieden ondersteuning bij het zoeken naar deskundige hulp. Ook voor deze vorm van informatie delen moeten ouders eerst schriftelijk toestemming geven. Indien externe hulp nodig is, blijft ons kind centrum het gezin ondersteunen en begeleiden waar nodig.

De Optimist en Het Baken werken samen met Jeugdgezondheidszorg en Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast is één keer per maand de jeugdmaatschappelijk werkster aanwezig. Ouders kunnen met haar een afspraak maken om over opvoedkundige zaken te spreken.

Ouderbetrokkenheid en contact

Ouderbetrokkenheid en onderwijsondersteunend gedrag van ouders, heeft een positief effect op de ontwikkeling van een kind. De aansluiting tussen school en ouders en het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van hun kind, vinden wij dan ook erg belangrijk.

Ouders worden op verschillende manieren betrokken bij activiteiten op De Optimist en gestimuleerd om thuis activiteiten te ondernemen met hun kind:

- In speciale **ouderbrieven** wordt bij elk thema aandacht gegeven aan de ontwikkeling thuis. Ouders krijgen zo meer inzicht in het belang van een vroege ontwikkeling en leren hoe ze kunnen inspelen op de ontwikkelingsmogelijkheden en –behoeften van hun kind. Een ouder kan dan thuis verder bouwen aan de activiteiten en onderwerpen die op school aan bod komen en bijvoorbeeld voorlezen of samen liedjes zingen.
- De **dagelijkse inloop** wordt benut als kans om te werken aan ouderbetrokkenheid in die zin dat de pedagogisch medewerkers bepaalde activiteiten voorbereiden of materialen klaarzetten, zodat ouders aan de slag kunnen met hun kind. Ouders maken op deze manier kennis met verschillende spel- en ontwikkelingsmaterialen. Daarnaast vervullen de pedagogisch medewerkers op dat moment een voorbeeldrol voor ouders.
- Indien het weer mogelijk is rondom Covid19 houden we een **open ochtenden** aan het einde van een thema op de groep. Daarnaast één keer per half jaar een **koffieochtend**, waarbij ouders geïnformeerd worden over bijvoorbeeld voorlezen, opvoeding, gedrag of gezonde voeding.
- Voor laagdrempelige **opvoedvragen** kunnen ouders altijd terecht bij de pedagogisch medewerkers en verwijzen indien nodig door naar de jeugdmaatschappelijk werkster of een externe instantie.
- De **dagelijkse overdracht** wordt benut om ouders te informeren over het thema en de activiteiten van hun kind op de groep. Waar mogelijk wordt het kind hierbij betrokken. De pedagogisch medewerkers proberen ouders tips te geven en te inspireren om ook thuis aan de slag te gaan.
- Er is jaarlijks aandacht voor een aantal **themaweken en -dagen** zoals de Kinderboekenweek en De Gezonde School. Deze weken en dagen worden aangegrepen om ouders ook te enthousiasmeren.
- Twee keer per jaar wordt een **voortgangsgesprek** gevoerd met de ouders over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Tijdens deze gesprekken is er aandacht voor de ontwikkelingsstimulerende activiteiten die ouders thuis kunnen ondernemen.
- Er worden **uitstapjes** gemaakt waarbij de betrokkenheid van ouders gewenst is. Deze uitstapjes hebben meestal te maken met het thema waarbinnen gewerkt wordt. Denk aan een uitstapje naar de kinderboerderij of de bibliotheek. Dit is een manier om ouders op ideeën te brengen en de pedagogisch medewerkers zorgen op die momenten voor positieve invloed op de ouderbetrokkenheid. Ouders ervaren zo ook het plezier dat kinderen bijvoorbeeld hebben in het aaien van dieren of het lezen van boekjes.

Verder houden wij ouders op de hoogte van het bijzonderheden over de groep via het digitale ouderportaal KidsKonnnect.

Ouderraadpleging

De Optimist en Het Baken heeft een KCR (kindercentrumraad) vertegenwoordigd. Deze bestaat uit een ouderraad en medezeggenschapsraad. Zij hebben een reglement opgesteld. Deze kan ingezien worden.

Potentiële leden kunnen zich melden bij de directie. Indien zich geen ouders van de peuteropvang zich aanmelden, werken wij met een alternatieve ouderraadpleging.

Bij belangrijke wijzigingen in het beleid informeren wij de ouders via KidsKonnnect en nodigen wij hen uit mee te denken.

Bijlage 2: Praktische informatie

Afwezigheid

Wij verzoeken uw kind vooraf af te melden via de ouderapp. Wanneer een kind niet verschijnt bij de peuteropvang zonder afmelding, neemt de pedagogisch medewerker contact op met een ouder/verzorger van het kind.

Extra dagdelen

Ouders kunnen in overleg een dag extra afnemen, wisselen of ruilen mits de groepsgrootte dit toelaat. De aanvraag wordt maximaal 2 weken van tevoren gedaan via de app KidsKonnnect. U hoort dan zo snel mogelijk of dit mogelijk is.

Suggesties en klachten

Het Baken heeft een regeling suggesties en klachten. U vindt deze op de website van Tabijn. Door het beschrijven van uw opmerking en/ of mogelijke klacht, geeft u ons tevens de mogelijkheid de kwaliteit van onze opvang te verbeteren.

Veiligheidsprotocollen

Het Baken werkt met diverse protocollen om de veiligheid te waarborgen; de gedragscode, de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, protocol medicijnverstrekking en het beleid bij agressie en geweld bijvoorbeeld. Daarnaast is er een beleidsplan veiligheid en gezondheid voor De Optimist. U kunt deze documenten bij de directie opvragen om in te zien.

Vierogen principe

Op de dagopvang is het wettelijk verplicht het vierogen principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Verlaten stamgroep en locatie

De meeste activiteiten vinden in de groepsruimte plaats. De peuters maken ook gebruik van het speelleerplein, waar zij met de eigen groep, maar ook samen met kleuters kunnen spelen. Ook kan gebruik worden gemaakt van het speellokaal.

Ook gaan kinderen dagelijks naar de buitenruimte, dit is het afgesloten plein van de school. Tijdens het buitenspelen houden de pedagogisch medewerkers toezicht. Bij het naar buitengaan controleren de pedagogisch medewerkers altijd of de hekken gesloten zijn.

Regelmatig zijn er uitstapjes, bijvoorbeeld naar de Speel-o-theek, bibliotheek, speeltuin enz. Uitstapjes zijn altijd op loopafstand en er gaan voldoende begeleiders mee. Kinderen die zelfstandig naar het toilet kunnen, moeten de groepsruimte verlaten om naar de toiletruimte te gaan. De toiletten bevinden zich aan de hal tegenover de groepsruimte.

Privacy en KidsKonnnect

Regelmatig maken wij foto's of video opnames van activiteiten op de peuteropvang voor plaatsing op KidsKonnnect, of voor intern gebruik.

Hiervoor hanteren wij de toestemming voor beeldgebruik zoals die volgens de AVG door ouders is verleend aan kindcentrum Het Baken. Als beelden voor een ander dan de beschreven doelen worden gebruikt, vragen wij daarvoor altijd uw schriftelijke toestemming.

Bijlage 3: Deskundigheidsbevordering in de kinderopvang

Inzet Pedagogisch beleidsmedewerker (VVE) Tabijn

Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (IKK)

Kinderopvang is een vak. De basis voor kwalitatief goede kinderopvang is een team van professionele medewerkers. Het is van belang om continu te investeren in de pedagogische kennis en vaardigheden van onze medewerkers. De pedagogisch beleidsmedewerker is sinds 2019 een verplichte rol binnen de kinderopvang. Deze draagt bij aan de kwaliteit van de kinderopvang en heeft twee belangrijke taken. Ten eerste de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid. Ten tweede het coachen van pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden.

Vanaf 2022 is het tevens verplicht om extra uren voor de pedagogisch beleidsmedewerker in te zetten voor de kwaliteit van de Vroeg- en Voorschoolse educatie (VVE).

Tabijn heeft gekozen om de rol Pedagogisch beleidsmedewerker te splitsen in meerdere functies, namelijk: een beleidsmedewerker Kinderopvang (Sophie Bodeving), Pedagogisch coaches (Margriet Prins en Nina Deen) en een Pedagogisch coach VE (Margriet Prins). Wegens verlof is een tijdelijk functie Beleidsmedewerker/coach ontstaan (Nina Deen). De pedagogisch beleidsmedewerker(s) en coach(es) worden bij Tabijn niet intallig ingezet op de groep.

Inzet beleidsmedewerker Kinderopvang

Het primaire aandachtsgebied van de beleidsmedewerker is de kwaliteit van de kinderopvang van Tabijn. De beleidsmedewerker richt zich op het ontwikkelen en monitoren van het (pedagogisch) beleid en ondersteunt bij het vertalen van de (pedagogische) beleidsvoornemens naar de concrete werkpraktijk. De beleidsmedewerker vormt een verbindende schakel tussen onderwijs en kinderopvang en draagt bij aan een doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar. Verder geeft de beleidsmedewerker advies aan het management van de organisatie en de directeurs en coördinatoren van de kindcentra, over de vormgeving en uitvoering van het pedagogisch beleid. Tot slot zorgt de beleidsmedewerker voor kennisoverdracht, over de ontwikkeling van kinderen en het beleid in de vorm van bijeenkomsten, trainingen en workshops aan medewerkers.

Vanuit de Wet Kinderopvang is de minimale inzet voor een pedagogisch beleidsmedewerker 50 uur beleidsuren per locatie per jaar. Tabijn beschikt over 23 locaties (uniek LRK-nummer) en heeft een beleidsmedewerker Kinderopvang in dienst, voor totaal 32 uur per week (32 uur X 40 werkweken per jaar) = 1280 uur. Wegens verlof worden deze uren tijdelijk aangevuld voor 16 uur per week (16 uur X 46 werkweken per jaar) = 736 uur per jaar. Met onderstaande tabel wordt de inzet van beleidsuren inzichtelijk gemaakt. Tabijn heeft gekozen om de beleidsuren evenredig over de locaties te verdelen.

	Aantal locaties	Aantal uren per jaar
Wettelijke inzet	1	50
Wettelijke inzet Tabijn	23x50	1150
Daadwerkelijke inzet Tabijn		1280

Inzet beleidsuren kinderopvang Tabijn (peildatum 01-01-2025)

Inzet Pedagogisch coach

De pedagogisch coach van Tabijn ondersteunt de kinderopvanglocaties van Tabijn. De coach richt zich op het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de kindcentra en de professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. (Nieuwe) pedagogische kennis en het beleid worden geïmplementeerd door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij hun werkzaamheden op de groep. Bij complexe situaties kan de coach ingeschakeld worden voor extra begeleiding of ondersteuning ook als het gaat over de ontwikkeling van een kind. Verder bewaakt de coach de kwaliteit van het functioneren van de medewerkers en draagt samen met de leidinggevende van het Kindcentrum bij aan het coaching-plan gericht op teamcoaching. Samen met de leidinggevende wordt afgestemd welke teamcoach vraag er ligt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de vier pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven en de zes Oog voor Interactievaardigheden waarop medewerkers getraind worden binnen Tabijn.

De coach maakt hierop een plan en zal daarop coaching inrichten. Hier wordt gebruik gemaakt van een team-ontwikkelplan (TOP). Naast team-coaching wordt individueel gecoacht naar behoefte.

Van iedere pm-er wordt verwacht dat hij/zij deelneemt aan coaching. Vanuit een positieve en luisterende houding willen de coaches een open communicatie en begeleiding aangaan met de pm-er. Het creëert een veilige omgeving waarin medewerkers zich gehoord en gezien voelen Dit is passend bij de kernwaarden van Tabijn: ambitie, plezier, vertrouwen en verbinding

Minimaal twee keer per jaar vindt een overleg plaats tussen de pedagogisch coach en leidinggevende over de ontwikkeling van medewerkers en het team. Doorgaans begint dit bij het opstellen van het TOP (begin van het nieuwe kalenderjaar) en na een halfjaar om de opgedane kennis en inzichten te borgen. Informatie over de persoonlijke ontwikkeling van een medewerker, wordt niet direct gedeeld met de leidinggevende. Het initiatief om persoonlijk informatie te delen met de leidinggevende ligt bij de medewerker.

Vanuit de Wet Kinderopvang is de minimale inzet van een pedagogisch coach 10 uur per fte pedagogisch medewerkers per jaar. Het aantal benodigde uren is per locatie berekend, op basis van het aantal fte vaste krachten en flexibele medewerkers. Tabijn heeft twee pedagogisch coaches in dienst, voor 10 en 8 uur per week (18uur x 46 weken = 828 uur per jaar). Met onderstaande tabel wordt de inzet van coaching uren inzichtelijk gemaakt.

	Aantal fte in Opvang (vaste en flex)	Aantal uren per jaar	Aantal medewerkers (vast en flex)
POV het Baken	1,6	16	2
BSO het Baken	2,1	21	3

Inzet coachuren kinderopvang kindcentrum het Baken (peildatum 01-01-2023)

Inzet Pedagogisch coach VVE

Vanuit de Wet Kinderopvang is het voor locaties met voorschoolse educatie verplicht om een VVE HBO coach aan te stellen. Naast de reguliere coaching, richt de Pedagogisch coach VVE zich op de kwaliteit van de VVE. De coaching is gericht op pedagogisch handelen, didactisch handelen, speelleeromgeving, groepsmanagement, ouderbetrokkenheid en ontwikkelingsgericht werken/doorgaande lijn. Ook kan de coaching ingezet worden voor ondersteuning of begeleiding van één of meerdere kinderen.

Het aantal benodigde uren is 10 uur per jaar per geplaatst VE kind. De uren mogen binnen een locatie flexibel ingezet worden voor coaching- en beleidsuren. Tabijn heeft gekozen voor een verdeling van 80% coaching en 20% beleid.

Tabijn heeft een pedagogisch coach VE in dienst, voor 14 uur per week (14 x 46 weken = 644 uur per jaar). 80% van deze uren is 11 uur per week voor coaching VVE (11 x 46 weken = 506 uur per jaar) en 20% van deze uren is 3 uur per week voor beleid VE (3 x 46 weken = 138 uur per jaar).

	Aantal geplaatste VVE kinderen	Aantal benodigde uren
Het Baken	5	50
Daadwerkelijke inzet beleid VVE		138 uur

Inzet Pedagogisch coach VE (peildatum 01-01-2023)

Scholingsplan pedagogisch medewerkers Tabijn

Oog voor Interactie:

In 2019 is Tabijn gestart met de cursus "Oog voor interactie" voor alle pedagogisch medewerkers van de opvanglocaties. Deze cursus geeft verdieping in de zes interactievaardigheden van Riksen-Walraven:

- Sensitieve responsiviteit.
- Respect voor de autonomie.
- Structureren en leidinggeven.
- Praten en uitleggen.
- Ontwikkeling stimuleren.

- Begeleiden van onderlinge interacties.

De cursus wordt ingezet om pedagogisch medewerkers bewust te maken van hun pedagogisch handelen en waar nodig te verbeteren. Door deze cursus voor alle pedagogisch medewerkers van Tabijn aan te bieden wordt beoogd meer uniformiteit te creëren in het pedagogisch handelen vanuit de verschillende locaties en de pedagogische kwaliteit te optimaliseren.

Ongeveer $\frac{3}{4}$ van alle pedagogisch medewerkers hebben de cursus in 2019 met succes gevolgd. In 2021 zullen ook de overige pedagogisch medewerkers de cursus volgen. In het najaar van 2022 zullen de medewerkers die de opleiding nog niet gevolgd hebben aan bod komen.

Training VVE methode Startblokken

De vaste medewerkers op de groep volgen vanaf januari 2023 de VVE training Startblokken. Naar verwachting is deze in juni 2024 afgerond. De training wordt gegeven door een gecertificeerde startblokken trainster.

Coachcyclus

In bovenstaand overzicht is te zien dat een coachcyclus ongeveer 2 maanden duurt. Om effectief te kunnen coachen wordt een actieve bijdrage gevraagd van de pedagogisch medewerkers. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor hun professionele ontwikkeling. Voordat een interactievaardigheid geïntroduceerd wordt, zorgen de pedagogisch medewerkers dat zij het hoofdstuk uit het cursusboek van “Oog voor interactie” hebben doorgenomen. De pedagogisch coach gebruikt voor het observeren van het pedagogisch handelen de Kijklijsten van de interactievaardigheden. Pedagogisch medewerkers kunnen deze Kijklijsten vinden in het cursusboek en in de tegel “opvang” op de site van Tabijn.

Een coachcyclus start met de introductie van een interactievaardigheid tijdens een teamvergadering. De pedagogisch coach kan bij dit overleg aanwezig zijn. Tijdens de vergadering worden een aantal onderwerpen uit een Kijklijst gekozen waar het team de komende 2 maanden verder in wil ontwikkelen. Ze gaan op de groep bewust met de interactievaardigheid aan de slag, observeren elkaar met behulp van de kijklijsten en geven feedback. Tijdens een individueel gesprek met de pedagogisch coach wordt ook een persoonlijk doel met de pedagogisch medewerker afgesproken. De pedagogisch coach maakt onder andere gebruik van Video Interactie Begeleiding (VIB) om gericht te coachen. Aan het einde van een cyclus wordt tijdens een teamvergadering de ontwikkeling van de interactievaardigheid geëvalueerd. Indien nodig worden nieuwe afspraken gemaakt, bijvoorbeeld over de organisatie van de groep. Vervolgens wordt de volgende interactievaardigheid geïntroduceerd, enzovoort.

Scholingsplan pedagogisch medewerkers Voorschoolse Educatie 2022

Voor medewerkers die werken op de peutergroepen heeft Tabijn een apart scholingsplan, omdat er specifieke scholing is vereist voor de groepen met Voorschoolse Educatie (VE).

Medewerkers moeten in het bezit zijn van een VE-certificaat. De peutergroepen van Tabijn

werken met een VVE-programma dat goed aansluit bij de methode van de kleutergroepen. Om deze reden gebruikt Tabijn verschillende VVE-programma's op de kindcentra.

Tabijn maakt gebruik van de training "Verrijken In-Zicht" (VE: Voorschoolse Educatie), die verzorgd wordt door KIKI Training en Coaching. Deze training voldoet aan de landelijke eisen Voorschoolse Educatie vanuit wet- en regelgeving. Het programma is gericht op ontwikkelingsstimulering voor elk kind. Net als de training "Oog voor Interactie" richt Verrijken In-Zicht zich op de eigen rol in de interactie met kinderen. Medewerkers worden zich meer bewust van hun eigen pedagogisch handelen, effectief communiceren en het toepassen van de zes interactievaardigheden. De training Verrijken In-zicht richt zich specifiek op het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind op het gebied van taal, rekenen, bewegen en sociaal-emotioneel. Activiteiten en ondersteuning worden op een procesmatige en speelse manier aangeboden. Medewerkers leren aan te sluiten op het tempo, de behoefte en de ontwikkeling van elk individueel kind. Het VVE-programma kan optimaal afgestemd en ingezet worden, door gebruik te maken van de verschillende niveaus van activiteiten en thema's, die aansluiten bij de kinderen.

De opbouw van de training is als volgt:

1. Verrijken in de praktijk: procesgericht werken.
2. Zone van naast ontwikkeling.
3. Kennis over het kinderebrein.
4. De kracht van taal en interactie.
5. Kansen grijpen, kansen creëren.
6. Het belang van sensomotoriek.
7. Ondersteunen, welke rol neem je aan?
8. De speelleeromgeving.
9. Het gedrag van kinderen in zicht.
10. Het kind en zijn systeem van herkomst.
11. Omgaan met jezelf en anderen.
12. Presentatie en certificering.

Na het voltooien van Verrijken In-Zicht ontvangen medewerkers een persoonlijk certificaat. Met deze training zijn medewerkers gecertificeerd om met verschillende VVE-programma's te werken.

Intervisie:

Minimaal twee keer per jaar komen medewerkers van de peutergroepen samen voor intervisie. Deze wordt begeleid door de pedagogisch coach van Tabijn. De intervisie richt zich op Voorschoolse Educatie in de praktijk. Zowel pedagogisch medewerkers als de pedagogisch coach kunnen onderwerpen aandragen. Voorbeelden van onderwerpen zijn ouderbetrokkenheid, het afstemmen van het VVE-programma op de kinderen, het delen van thema's en activiteiten, inspiratie voor de inrichting en speelmaterialen, samenwerken binnen het kindcentrum etc.

Bijscholing:

Jaarlijks ontvangen medewerkers van de peutergroepen bijscholing op het gebied van Voorschoolse Educatie. De training “de vijf VE pijlers In-Zicht” richt zich op het werken met het VVE-programma; ontwikkelingsstimulering; het volgen van de ontwikkeling en het afstemmen van het aanbod; ouderbetrokkenheid; en het inhoudelijk aansluiten op de basisschool. Ook deze bijscholing wordt verzorgd door KIKI Training en Coaching.

De opbouw van de training is als volgt:

1. Het belang van ontwikkelingsstimulering.
2. Het bieden van ondersteuning aan het kind en deze weer afbouwen.
3. Effectief VE aanbieden, door gebruik van interactievaardigheden.
4. Aandacht voor samenwerken met kinderen, ouders en de basisschool.

Tot slot kan ook een bijscholing ingezet worden om te specialiseren in een specifiek VVE-programma, zoals bijvoorbeeld het volgen van een kop-training.

Coaching:

De medewerkers van de peutergroepen volgen dezelfde coachcyclus als andere pedagogisch medewerkers van Tabijn, zodat een team van een kindcentrum gezamenlijk aan doelen kan werken. Om de kwaliteit van de Voorschoolse Educatie te waarborgen vindt indien nodig aanvullend individuele coaching plaats op het gebied van werken met het VVE-programma, ontwikkelingsstimulering; het volgen van de ontwikkeling en het afstemmen van het aanbod; ouderbetrokkenheid; en het inhoudelijk aansluiten op de basisschool.

Evaluatie:

Het scholingsplan voor de medewerkers van de peutergroepen wordt jaarlijks geëvalueerd. De evaluatie vindt plaats in een overleg met de directeurs, coördinatoren, de pedagogisch coach en de beleidsmedewerker kinderopvang. Voor de evaluatie wordt gebruik gemaakt van de interviews, observaties en de coachingsplannen. Indien nodig wordt de bijscholing voor de Voorschoolse Educatie aangepast aan de behoefte van de locaties. Bijvoorbeeld door te verdiepen op een bepaald onderwerp. Ook de interview en de coaching kunnen ingezet worden voor borging en verdieping.

Medewerkers in opleiding en stagiaires

We vinden het belangrijk om te blijven investeren in de professionals van de toekomst. Tabijn is een erkend leerbedrijf voor zowel onderwijs als kinderopvang. In ons kindcentrum hebben alle medewerkers een Verklaring Omtrent het Gedrag, verder staan zij ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Binnen de kinderopvang begeleiden wij studenten van de opleidingen Pedagogisch Werk niveau 3 en 4 en Onderwijsassistent niveau 4. Stagiaires (BOL-opleiding) en medewerkers in opleiding (BBL-opleiding) worden in principe boventallig ingezet. We vinden het belangrijk dat studenten voldoende tijd krijgen om hun stage opdrachten te volbrengen en actief ondersteund en begeleid kunnen worden door hun stagebegeleider of andere collega's. De stagebegeleider geeft feedback op de opdrachten van de student en heeft maandelijks een overleg met de student over het leerproces. Elk kindcentrum heeft ook een eigen stage coördinator, die de voortgang van de student

monitort en indien nodig de stagebegeleider en student ondersteunt bij het leerproces. Een student mag handelingen uitvoeren zoals een activiteit organiseren en begeleiden, kinderen verzorgen, kinderen begeleiden in spel en huishoudelijke taken. Een student draagt geen eindverantwoordelijkheid voor een groep kinderen en werkt altijd onder begeleiding van een collega. Alleen bij een calamiteit kiezen we er soms voor om stagiaires of medewerkers in opleiding volgens wet- en regelgeving formatief in te zetten. We doen dit alleen als studenten in de derde fase van hun opleiding zitten (vanaf het derde leerjaar). Het aantal ingezette stagiaires of medewerkers in opleiding is in dit geval maximaal een derde van het totale aantal benodigde medewerkers. Voor de stagiaires geldt specifiek dat zij alleen bij een calamiteit in de schoolvakanties ingezet kunnen worden. De opdrachten die medewerkers in opleiding en stagiaires mogen uitvoeren op de groep zijn conform de eisen van hun opleiding. Meer informatie is in te zien op het kindcentrum.

Vrijwilligers

Binnen ons kindcentrum kunnen vrijwilligers ons team ondersteunen bij hun taken. Zo kunnen vrijwilligers bijvoorbeeld helpen bij een activiteit begeleiden. Vrijwilligers die ons kindcentrum structureel ondersteunen hebben een Verklaring Omtrent het Gedrag en staan ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang. Afhankelijk van de werkzaamheden, kan een vrijwilliger een vergoeding ontvangen.

Verwijzingen

- Antonissen, B., 2019. *Spelen in uitdagende hoeken*. Nieuwolda: Sabine Kokee, www.leuker.nu.
- Hattie, J., 2009. *De impact van het leren zichtbaar maken; Visible learning*. Rotterdam: Bazalt Educatieve Uitgaven.
- Nottingham, J. & Nottingham, J., 2020. *De leeruitdaging van jonge kinderen: Diep leren in de leerkuil*. Rotterdam: Bazalt Educatieve Uitgaven.
- Pels, T., 2004. *Opvoeding en integratie; Een vergelijkende studie van recente onderzoeken van gezinsopvoeding en de pedagogische afstemming tussen gezin en school*. Assen: Koninklijke Van Gorcum.
- Vygotsky, L., 1978. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge: Harvard University Press.